
UVOD

50 godina je prošlo od Rimskih sporazuma i osnivanja EZ-a. Proteklo je 50 godina kontinuiranog razvoja i napretka u svim sferama ekonomije i ljudskog bivanja. 50 godina širenja od razrušene i ekonomski posrnule Evrope poslije drugog svjetskog rata, do Evrope današnjih dana, Evrope mira, demokratskih vladanja i ljudskih sloboda, Evrope prosperiteta i nade za buduće generacije ¹.

Od Evrope sa početnih 6 članova do Evrope sa 27 članica.

EU predstavlja danas neosporno jednu od najvećih ekonomskih sila u svijetu sa svojih skoro 500 miliona žitelja i najvećom ekonomijom obima, sa više od 1600 milijardi Eura bruto društvenog proizvoda godišnje (OECD za 2007).

EU predstavlja po mnogo čemu jedinstveni projekat u Evropi ali i u svjetskim razmjerama, koji je omogućio da se pored velikih i snažnih, u istoj porodici smjeste i mali a ne toliko bogati, udruženi na jedinstvenoj platformi demokratije, ekonomskog prosperiteta, pravne sigurnosti, gdje su nacionalne države zadržale osnovne prerogative svoje državnosti ali su se istovremeno odrekle nekih svojih prava u korist izgradnje zajedničkih nadnacionalnih institucija.

U radu je ukazano na značajne prednosti koje EU kao zajednica ima u odnosu na pojedinačne, samostalne države, a koje su mnogobrojne, ali i na određene slabe tačke, krize, kroz koje je Unija prošla, ali uvijek napredujući i u hodu rješavajući kritična pitanja

---

¹« Povjerenje se gradi decenijama, ali se može izgubiti preko noći... Mi građani Evrope smo se iskreno ujedinili za bolje sutra, i ja želim da i za narednih 50 godina u 2057. godini građani Evrope budu kazali: prije 50 godina... EU je postavila pravila za prosperitetnu budućnost. Upravo ta, prosperitetna budućnost je naša misija...» (A. Merkel, Kancelar Savezne Republike Njemačke na završetku zasjedanja Evropskog savjeta u Briselu, Juni 2007, na kome su dogovorene izmjene Osnivačkih Ugovora i time zamijenjen, na Referendumu odbijeni Prijedlog tzv. *Evropskog Ustava*). Navedene izmjene odnose se na : uvođenje mjesta Predsjednika Unije, novi Visoki predstavnik za spoljnje poslove, te dalje jačanje uloge Evropskog Parlamenta.

---

na neprekinutom putu razvoja. Glavni izazovi pred EU danas su dalja globalizacija kao i starenje njene populacije, te potreba za većom zaposlenosti i daljim ekonomskim rastom.

Iako se EU kao cjelina, dobro nosi sa globalizacijom, ipak pojedine regije imaju problema da se adaptiraju specijalno prema naglom prilivu jeftinih proizvoda iz Kine, Indije... Ovdje je neophodno učiniti dalje reforme na tržištu rada, učiniti ljude kvalifikovanijim, što znači i dalje reformisanje i jačanje institucija obrazovanja. Uloga EU je u daljem jačanju jedinstvenog tržišta, ohrabrivanju te jačanju konkurentnosti u cijeloj Evropi, kao i davanjem daljeg doprinosa na svjetskom planu, po pitanju dalje reforme globalnog tržišta i unapređenja životne sredine, predlažući rješenja i zakone, za smanjivanje zagađenja okoline, kao što su mjere za smanjivanje emisije CO2 kao jednog od direktnih uzroka klimatskih promjena na planeti.

Kao što politici treba ekonomija da kroz nju provede obećane planove, tako i ekonomija ne može bez političkih dogovora. Tako je i na primjeru EU. Iako je započeta kao čisto Ekonomski Projekat, tadašnja EEZ nije mogla da nastane bez političke volje s jedne i druge strane Atlantika. SAD su podržale ujedinjavanje Evrope vodeći se prvenstveno ekonomskim razlozima (plasman kapitala i stvaranje budućeg tržišta za svoje proizvode) ali i političkim sa ciljem ostvarivanja vodeće uloge u novom svjetskom poretku. Zato su SAD i zahtijevale ali i ohrabrivale Francusku da prihvati Njemačku kao budućeg ekonomskog a i političkog, pa i u krajnjem slučaju i kao vojnog partnera a u cilju stvaranja alijanse nasuprot bloku socijalističkih zemalja na čelu sa SSSR. Pritisak i podrška SAD (Maršalov plan) s jedne i istorijska težnja Evropljana za ujedinjenjem s druge strane dali su efekat. Evropa je započela svoj, sve do danas neprekinuti niz širenja na čitavom Evropskom kontinentu, od sjevera do juga, od zapada do istoka.

Dosadašnja ostvarenja Evropskih integracija su brojna ali su ipak najznačajnija:

- ekonomija obima najveća u svijetu - blizu 1,8 triliona dolara robne razmjene godišnje;
- stvaranje najvećeg jedinstvenog tržišta, otvorenog i bez unutrašnjih barijera;
- zagarantovane su četiri slobode kretanja: robe, usluga, ljudi i kapitala;
- zagarantovana su osnovna ljudska prava i demokratski način vladanja;
- stvorena je EU, uvedeno Evropsko državljanstvo koje nije zasebno nego proizilazi iz državljanstava zemalja članica. Uveden je jedinstveni pasoš, na kome pored naziva države članice jasno piše i pripadnost Evropskoj uniji.